

 dereta

Biblioteka
SAVREMENA SRPSKA KNJIŽEVNOST

Urednik
Zoran Bognar

Copyright © ovog izdanja *Dereta*, 2023

Vladan
DESNICA

Zasluženi odmor
• Kratke novele iz ostavštine •

Priredio i pogovor napisao
Vladan Bajčeta

Predgovor
Tonko Maroević

Beograd
2023
DERETA

OZBILJNO NASPRAM OLAKOMU I OBRATNO

NOVELISTIČKA OSTAVŠTINA
VLADANA DESNICE

Tonko Maroević

Kakvo je zadovoljstvo naići na nepoznate stranice omiljenoga pisca i potom ih čitati s iskustvom prepoznavanja i znatiželjom otkrivalačkog prodora! Pedeset godina nakon smrti Vladana Desnice u prilici smo upoznati zatureni dio njegova opusa, svojevrsni torzo planiranoga nastavka pripovjedačkog lanca, kojim je autor nastojao obuhvatiti najrazličitije aspekte vlastitih iskustava i ponuditi nam svoje viđenje ljudi, vremena i prostora u kojima je i s kojima je živio. Svaka kockica u mozaiku Desničina opusa za nas je dragocjena jer je riječ o piscu iznimne prodornosti motrenja, sagledavanja, promišljanja i ništa manje svijesti i odgovornosti za svaku napisanu riječ.

Zahvalni smo, stoga, nasljednicima da su pouzdano čuvali fascikle i papire što ih autor nije uspio sasvim zaokružiti i objaviti, a s nužnim obzirima i tek naznakom dugo protekloga vremena odlučili su tu ostavštinu pustiti u javnost. Pritom ih je opravdano ohrabrila misao kako je sam pisac uništio mnogo građe kojom nije bio zadovoljan, ali je sačuvane cjeline i fragmente ipak prepustio sudu budućeg razdoblja i mi ih sada – takoreći *sub specie aeternitatis* – možemo upoznati, proučavati i – ponajviše – u njima uživati. Zahvalni smo također književnom povjesničaru Vladanu Bajčeti što je pronađeni rukopis skrupulozno priredio, popratio neophodnom filološkom aparaturom i ponudio prvu kritičku analizu te kulturno-povijesno smještanje novookupljene cjeline u odgovarajući kontekst.

Pred nama je, dakle, čitava nevelika zbirka od dvanaest novela, djelomična rekonstrukcija autora planirane knjige nazvane *Kratke novele* ili pak idealna čestica projekta „Novele u radu“. Koliko god piščeve skrupule mogu biti razumljive s obzirom na eventualnu nedovršenost nekih tekstova, činjenica je da su novele zastupljene u ovome izdanju više nego dovoljno formirane, uobličene, jasnih obrisa – a pogotovo sugestivne i poticajne – tako da je sasvim opravdano njihovo predavanje javnosti.

Duboko smo uvjereni da ova nova parcela motivski i ekspresivno obogaćuje opus Vladana Desnice,

pokazuje nam ga s nekoliko novih ili manje znanih strana. S jednom jedinom iznimkom „ruralne” tematike, ostalih desetak pripovjednih jezgri ili nakupina nedvojbeno se bave „urbanom” motivikom, psihološkim, etičkim i društvenim problemima, ali gledanima često iz iskošenoga kuta ili čak izvrnute perspektive. Kao nigdje drugdje pisac je zaokupljen humornim, ironičnim i sažaljivo-podrugljivim aspektima, te posebno relativizmom istine, pravde, smisla i značenja. Za mnoge od ovih proza, osobito za one najkraće, mogli bismo kazati da su zapravo više parabole i paradigme, anegdote i epizode negoli razvedene narativne strukture. U svakom slučaju, pripadaju takozvanim jednostavnim oblicima.

Premda nemamo čvrstu kronološku liniju nastanka, pa ni dataciju pojedinih novela (osim za dvije iznimke: „Zasluženi odmor” se, prema autorovu usputnom svjedočenju, može svrstati u predratno razdoblje, čak na sam početak Desničina stvaranja, a „Čovječanstvo” ima u rukopisu ispisan datum, 19. IV 1948), za većinu smatramo da su također nastale poslije Drugoga svjetskog rata pa su u nedovoljno dovršenom i za autora nezadovoljavajućem obliku trajale do konca njegova života, iščekujući definitivnost verzije. Pretpostavljam da su neke od njih napisane i nakon izlaska četiriju kanonskih Desničinih pripovjednih zbirki, usporedno i usputno s komponiranjem romana

Proljeća Ivana Galeba i koncipiranjem *Pronalaska Athanatika* (jer nalazimo sličnih opsesivnih motiva i stilskih srodnosti), ali nikako ne bih želio opterećivati tumačenje upravo objavljenih tekstova iz ostavštine pretpostavkom o nekom njihovu testamentarnom značenju ili vrijednosti piščeve završne riječi. Izlazeći na vidjelo toliko desetljeća nakon nastanka, te iz zaborava izvučene i spasene novele za nas su svedremene koliko i suvremene (jer ih ne možemo odmjeravati kriterijima idejne ili morfološke aktualnosti). Kakav bi bio njihov odjek u eventualnim objavljivanjima tijekom tridesetih ili pedesetih godina prošloga stoljeća, to je sad sasvim irelevantno.

Bez precjenjivanja, ali kriterijem uživanja, osvrnuo bih se sad na neke od pojedinih primjera. Pristranom odlukom u prvi plan dolaze mi četiri novele u kojima je barem jedan od predstavljenih likova pisac („Čovječanstvo“, „Dva prijatelja“, „Posjeta pjesniku“ i „Nobelovac“). U dvjema prvonavedenima riječ je o susretu naratora, pripovjedača subjekta, s liječnikom, u trećemu je razgovor o generacijskim senzibilitetima i modelima, a u četvrtome ponuđen je profil mondenog uspješnika i istaknuta polarizacija regionalnih i kozmopolitskih premisa. Htjeli mi to ili ne, u svakoj od tih pripovijesti naći ćemo poneki element Desničina poetičkog shvaćanja ili kritičkog odnosa prema pisanju, tim više što su naratorova pitanja ili satirična karakteriziranja

obilježena svojstvima što ih poznajemo iz Desničine esejistike (ali u izmijenjenom okružju, dakako, dobiva ju nova značenja). Razlog zbog kojeg tim problemskim odsječkom započinjemo mogao bi se naći i u relativno većem opsegu te cjeline (posebno dviju odužih novela), koja zauzima tek nešto manju polovinu od preostalih osam tekstova.

„Čovječanstvo“ se posebno ističe i „težinom“ građe i vještinom obrade. Dobri rezultati znanstveno usmjerenog liječnika otvaraju moralna pitanja i vode dijalogu s piscem, koji ga i potiče na svojevrsnu ispovijest. Pripovijedanje je u prvome licu, iz piščeva aspekta, koji je – od sugovornika – nazvan „majstorom duša“ (inače se zove Ivan), a koji služi da podržava i podgrijava monološko pravdanje i psihološko prажnjenje nakon epohalnog uspjeha (pronalaska spasonosnog lijeka). Naime, navedeni liječnik-istraživač osjeća se zbunjenim pred dalekosežnošću postignutih rezultata, a pogotovo pred usmjerenošću njegovih plodova, namijenjenih – apstraktnom – čovječanstvu. S obzirom na to da je opisan kao osoba od duha i opće kulture, pritom dobar kozer, nije čudno da je i njegovo izražavanje razvedeno i kompleksno, takoreći na razini njegova sugovornika, koji za njega kaže: „Volio je paradoks, a taj mu je sretno, elegantno ispadao.“ Smijemo li podmetnuti da kroz njega zapravo sam pisac progovara? Doista, muči ga „prekuženje ambicije“

popuštanje „do paroksizma tjeranog aktivizma“, želi raskrstiti s „ukočenom ustremljenosti finalnosti naših djela“, a shvaća da bi to bio apsurd u praktičnoj djelatnosti.

Taj uspješni liječnik-pronalazač osjeća teret postignuća „krajnje svrhe“, a to ga sili na skromnost, na spoznaju kako su i drugi to mogli dostići, postići, te da je on gotovo slučajno u tome bio prvi. Svoj rezultat čak naziva Kolumbovim jajem, jednostavnim rješenjem kojega se ostali naprosto nisu sjetili. Sa dobrom mjerom cinizma on čitavu medicinsko-farmaceutsku praksu svodi na tehničku, a ne na humanističku razinu, tvrdeći, primjerice, kako Pasteur pri pronalasku seruma nije mogao, ni morao, toliko misliti na ljude koliko na uništavanje bakterija. Konačno se otvara i pitanje moguće empatije, to jest kako se uopće poistovjetiti s čitavim čovječanstvom, za razliku od lakoga prepoznavanja s bližnjima, pa makar i samo poznatima. To njegovo priznanje jest svojevrsna blasfemija, ishod zasićenja uspjehom i pohvalama, nagradama koje dolaze kao „velike *pompes funèbres*... male intimne radosti“.

Jedan od zaključaka liječnikova skeptično-razočaranoga razmatranja o općenitosti i apstraktnosti poimanja čovječanstva jest kako takvo poimanje zapravo pogoduje političarima da uopće mogu djelovati. Njihov nedostatak fantazije, nemoć da raspoznaju i

pretpostave stvarne ljude čini ih učinkovitijima i bržima, tako da mogu slijediti također vrlo apstraktna načela (i sasvim konkretne interese). Ne bih želio sveći raspone Desničina „problematiziranja“ apstrakcije na mjeru invektive ili poučka jer njegovo mišljenje ponajprije teži razlaganju općenitosti, njezinu pretapanju i pretvaranju u pojedinačno, stvarno i neponovljivo, ali kako se u ovom pripovijedanju bavio upravo graničnim situacijama i pojmovnim nedoumicama, dopustili smo sebi čitateljski ekskurs izvan samoga merituma. Uostalom, atributi apsurdna i paradoksa, paroksizma i cinizma, koje je izgovorio liječnik, i te kako su pripadni piščevu doživljaju svijeta, blisku shvaćanju „majstora duša“. *À propos*, zadnjenavedeni naziv kao da datira novelu u četrdesete godine (prošlog stoljeća), kada je na tapetu dana bila socrealistička karakterizacija književnika kao „inženjera duša“.

Odredivši je žanrovski kao humoresku, Desnica je mogao sebi dopustiti da novelu „Dva prijatelja“ ispiše ležernijim tonom, opuštenije i neposrednije, gotovo poput *light prose*. Kao njezini naslovi alternativno su se, u skicama, javljali „Drugovi“ te „Književnik i liječnik“. Konfrontiranje književnika i liječnika u ovom se slučaju pretvorilo u kontrastiranje njihova socijalnog položaja, većega ugleda i većih primanja drugonavedenoga u odnosu na vršnjaka, druga „još iz školskih klupa“, ali čini se da književnik to uspješno kompenzira na

intelektualnoj razini, odnosno barem svojim nehajem za izvanjske motive prestiža i novca.

Ne možemo ne primijetiti da je navedenome književniku iz humoreske Desnica dao i neke vlastite crte. Opisuje ga kao čovjeka koji se isprva bavio literaturom samo usputno, imajući svoje zaposlenje negdje u provinciji i zarađujući od pisanja tek ponešto, dodatno, a da se tek nedavno, nakon penzije, preselio u grad „kako bi se mogao napokon potpuno posvetiti literarnom radu” i steći „duševni mir i slobodu potrebnu za umjetničko stvaranje”. Kuriozno je kako prihode od stvaralačke aktivnosti narator naziva *incerta*, nesigurnima, uvjetnima i povremenima, te kako ipak smatra da će se oni pouzdano uvećati kad se sasvim preda literaturi. Ta riječ *incerta* upala je u uši i liječniku, koji ga je inače rastreseno slušao i pomalo potcjenjivački gledao. A književnik se inače (eto nas opet pri autorovu samoidentificiranju) izražavao „dugim i stilski zapletenim rečenicama”, štoviše, dodat će se u njegovu profiliranju: „... ma da je u svojim pisanjima znao da bude i vrlo oštrouman u psihološkim zapažanjima, u životu je stvarno bio naivan.”

Ako smo profil opisanoga književnika približili profilu stvarnoga autora, čovjeka Vladana Desnice, možda nam to daje za pravo da i niz razmatranih stavova u noveli dovedemo u vezu sa samim piscem, premda nije riječ o filozofiji ni o svjetonazornim pitanjima,

nego se radi o shvaćanju riječi i smislu stvaranja u odnosu na stvarnost. Kako je književnik u priči prisiljen često čekati, uvijek zaposlenoga, liječnika, u međuvremenu je morao kratiti vrijeme čitanjem, pa i čitanjem bilo čega što se zatekne na stolu čekaonice u ordinaciji. Doznajemo kako je on i inače bio motiviran čitati što god to bilo, „od plakata za nogometnu utakmicu do reklamnog letka“. Sad slijedi prava apologija specifičnoga, lateralnoga ili inosmjernoga čitanja: „Jer u takvom čitanju bilo je uvijek nečega što je pobuđivalo interes, to nije bilo doduše ono ‘samo glavno’, ono radi čega je taj napis pisan, nego nešto sporedno – uvijek bi se našao kakav smiješan izraz, kakva zgodna riječ, kakva gramatička pogreška, svakako nešto vrlo karakteristično za lice koje je to pisalo, ili za lica za koja je to pisano, ili za sredinu u kojoj se to događa.“ Treba li izvući iz citata „ono ‘samo glavno’“, zaista ne može iscrpiti motivaciju i znatiželju, te kako je pišćeva dužnost (i pravo) da ide lijevo i desno od „samo glavnoga“, kao i da ekskursima i marginalijama nužno obogati i produbi inicijalni poticaj i završni saldo.

Priča ima zapravo dva zapleta. Prvi je da književnik, uz druženje, od prijatelja liječnika povremeno traži i savjete o svome zdravstvenom stanju pa tu dolazi do paradoksalne polarizacije, do obrnuto proporcionalnog odnosa zbilje i njezina shvaćanja. Književnik, naime, „u društvu specijalista osjećao se nekako

zaštićeniji u zdravlju. Specijalista kod njega nije ništa shvaćao naročito ozbiljno, pa ni pitanje njegova zdravlja. Olaki način na koji ih je rješavao ulijevao je Ivanu umirenje". Akcentiramo li riječi „olako" i „ozbiljno", uvidjet ćemo da se tragikomičan efekt odnosa zasniva na drastičnom kontrastu. Naravno da se taj odnos teško može preokrenuti, invertirati. Upravo to pokušava učiniti književnik kad nastoji liječnika uvjeriti u ograničenost njihovih metoda: „Vi liječnici još kako-tako znate izliječiti... ali ste potpuno bez invencije i nikako ne možete da se uživite u obratni proces, od kraja prema početku! Vi liječnici, ako film vrtite unatrag od kraja prema početku ne razumijete više ništa." Liječničko nerazumijevanje pravi je antipod književnom shvaćanju, koje upravo ulaže u obratni proces, u analiziranje ponašanja likova od njihovih početaka da bi se došlo do psihološke punine i uvjerljivosti prezentacije.

Naravno, groteskni su primjeri što ih književnik navodi za potrebe vlastitoga argumentiranja: čovjek koji je izgubio palac, gospođa koja nikako ne može doći na pogreb svoje majke, ali on naknadno želi za to naći „jedno dobro, uvjerljivo, opravdano obrazloženje", a liječnik mu u tome očigledno ne može pomoći. Dapače, nudi mu jedino slučajevu zlorporabe znanja i savjesti, ostentativno ukazujući kako njegovo traženje izlazi izvan ozbiljnoga i odgovornoga razmatranja: „Ti bi morao da se za taj 'put natrag' obratiš kom od

onih liječnika koji po svom zanatu moraju da izmišljaju bolesti, jednom od onih što izdaju lažna uvjerenja radi penzije... ili pak jednom od onih što daju mladim ljudima savjete kako se izvući iz vojske."

Drugi je zaplet svakako banalniji, kad književnik „zaiska od prijatelja liječnika ovakvu 'stručnu' pomoć: – Trebalo bi mi ime jedne bolesti, ali dugo, dugo, od šest, sedam slogova, nešto radi komičnog efekta". Međutim, ni ta „nominalistička" potreba ili traženje ne dovodi do lakog rješenja, tako da je književnik sam morao pronaći neku što prikladniju medicinsku nomenklaturu. Konačno, piscu pođe za rukom objaviti neku knjižicu i donosi je liječniku s posvetom, pa je taj iz prijateljske obveze ipak pročita, iznenađen Ivanovim oštrim zapažanjima, „a još ga više začudi to što je iz knjige, sve kroz šaljivi ton, izbijala i hvatala čovjeka oko srca neka široka tuga za koju nije znao u čemu zapravo leži i iz čega izbija". Nema dvojbe da Desnica na tome mjestu, svjestan upravo čehovljevskih asocijacija u odnosu na liječnike i karikaturalna imena, u odnosu na podsmješljiv tretman kobnih i tragičnih tema, u odnosu na melankoličnu, tugaljivu intonaciju opisanih suputnika, iskazuje i ocjenu vlastitog stvaralačkog postupka: „Komični ljudi, komične situacije, nevažni i smiješni događaji, šaljivi ton, ležerne, često čak i neozbiljne šale, kalamburi i obrati riječi – a sve skupa tužno, tužno do suza." Ako je to bio piscu

glavni razlog da se prepusti žanru humoreske, da svoju ambiciju podvrgne kušnji tobože manjega, lakšega zadatka, moramo priznati kako je iznad očekivanja uspio. Uostalom, konac priče odlično sintetizira dvije tematsko-problemske razine: smrtno bolesni književnik želi znati ime svoje bolesti, ali je bolnička tabla „otkačena podno postelje” – prazna.

Zadržao sam se podrobnije na prethodnim dvjema novelama, s isprikom da su najduže u zbirci, a posebno stoga što nas reskošću i britkošću problematike najuže vezuju uz visoki Desničin standard primjerne motivike i načina kazivanja prikladna autorefleksiji. Sljedeća je novela vezana uz spisateljstvo „Posjeta pjesniku”. Riječ je o starom čovjeku, očigledno o nekad aktivnom, a sad zamuklom stihotvorcu, dalekom modernijim tekovinama i trendovima, koji sam sebe naziva „pjesnikom u počivci”. Narator, posjetilac, koji očito i sam piše (jer se spominje njegov članak), opisuje ga kao umornoga, gorkoga i nalazi ga u času kad uzima lijek, sirup protiv kašlja. Zanimljiva je, polarizirana, već i prva razmjena riječi između posjetioca i domaćina jer teče ovako: „– Gorko, a? – upitam ja, iz uslužnosti. – Naprotiv! Sirup protiv kašlja. Slatko kao med. Slatko do gada.”

Nesklonost, neprihvatanje, mrzovoljno odbijanje odlikovat će sve postupke „penzioniranog pjesnika”, koji se zatvorio u svojoj izdvojenosti i iz nje reagira

najčešće šutnjom ili kratkim, prijekim, ostrim i besprijzivnim sudovima. Naizgled prati suvremenu poetsku produkciju, čak i jedan njegov nećak piše pjesme poput drugih mladih, ali to mu izaziva samo otpor i prezir, katkad gotovo sažaljenje. Za svog nećaka smatra kako sam sebe zavarava, *blefira*, a sve tadašnje mlade (a za njega su takvi svi koji objavljuju) vidi kako umjesto lirskog doživljaja njeguju „asocijativnu rastrganost, asocijativnu dispartnost“, prihvaćajući to kao naviku, kao traženje originalnosti pod svaku cijenu. Pritom se prisjeća vlastite sposobnosti „da sve natpise na dućanima čita(m) naopako, od kraja prema početku“, pa smatra kako bi tako i sam mogao pisati slične, „originalne“ pjesme. Ili pak uzima primjer hipertrofije infinitiva: „... to vam je neki pidgin-engleski ... ja vas lijepo moliti vi meni pokazati gdje se nalaziti kolo-dvor“, kao učestalo modernističko rješenje. Starčevo govorenje završava zapravo mudrom opaskom kako se mladima „čini... da između jučerašnjice i današnjice leže vjekovi, pustoline prostora“.

Znajući kako je Desnica i sam pisao pjesme pa je 1956. objavio zbirku *Slijepac na žalu*, koja je od mlađe kritike, uglavnom „krugovaša“, bila dočekanica s nesklonošću, kao zastarjela i daleka suvremenim traženjima, mogli bismo doći u napast da u liku „pjesnika u počivci“ prepoznamo našeg pisca (pogotovo stoga što su objavljene pjesme bile iz prethodne faze).

Naglašenom ironijom i parodijom Desnica otklanja jaku identifikaciju, ali u riječima kojima se starac obraća mladima otkrit ćemo neke njemu bliske stavove: recimo, kad upozorava kako oni „umjesto po kontiguitetu asociraju po disparatnosti“, ili kako oni smatraju „da je svijet pokrčio od svog postanka do juče usve deset koraka, a od juče do danas – stotinu“. Moramo se složiti s pomirljivom tvrdnjom: „Dobro, jedno prelomno vrijeme uvijek stvara neki jaz između generacija, između jučerašnjice i današnjice“, a, barem mi stariji, možemo prihvatiti i Desničino zalaganje, dato posredstvom „pjesnika u počivci“, za uvažavanje slojevitosti i ulančanosti pjesništva u rasponima od Eshila do Rilkea i dalje, a ne pukoga priznavanja „pjesničke reputacijske penzije“ čitavoj tradiciji.

Četvrta s pisanjem povezana novela prava je groteska, satira, pomalo i pamflet, gotovo bih kazao: anti-panegirik. Naslov je „Nobelovac“, a tema je žestoka kritika oholosti, neprimjerenosti, bezobzirnosti, shematičnosti, neuvažavanja drugih, preziranja manje važnih, a što je sve tipično za bjelosvjetske intelektualce općeg tipa, pisce uspješnica s mirotvoračkim pretenzijama i ambicijama, trgovačke putnike idejnih panaceja, sveprisutne i uvijek nazočne u medijima široke difuzije i „lakah nota“. Ne bi se reklo da Desnica zavidi na uspjehu motiviranom očiglednom ispraznošću ovjenčanika, ali kao da se osjećao obveznim

reagirati na potcjenjivački odnos mnogih zapadno-europskih posjetilaca naših i susjednih krajeva (u priči se spominje i Bugarska prema balkanskim, istočnoeuropskim ili općenito manje znanim kulturama. Dovoljno je navesti naslove knjiga što ih je Norbert Bruck, nobelovac o kojemu je riječ, fabricirao i plasirao pa da shvatimo razinu s koje on uzima pravo prosuđivati tuđe domete: *Znak opasnosti*, *Ribice u akvariju*, *Majmun sa srebrnim ogledalom*, *Basso ostinato*, *Trojica ili nijedan*, *Bezazlene zabavice*, *Ključ bez rupice...*

Bruckov dolazak u našu sredinu prati mladi novinar i pisac Ivan Klim, koji je prisutan i njegovu gadljivu uređivanju prije nastupa i njegovoj samodopadnoj konferenciji za tisak, a pritom ga pokušava, makar i bez odgovarajućeg odjeka, ponešto informirati (zanimljivo je što mu Klim kao aktualnost govori o raspravi između desnih i lijevih *neosurrealista* kao simptomatičnoj za domaću književnu scenu – što bi razdoblje događanja smjestilo najvjerojatnije u rane pedesete godine). Bruckovo *von oben* upozorenje na odgovornost književnikove misije i nužnost da se „ne zatvori u neprovjetrenoj atmosferi jedne sredine“ u skladu je s maksimumom kojom se kiti svaka njegova fotografija, svaki njegov propagandni listić: „Mira među narodima neće i ne može biti sve dotle, dok svaki narod i svaki pojedinac ne provali vrata vlastitog *egokratizma* u kome je zarobljen.“

Sadržaj

Tonko Maroević

OZBILJNO NASPRAM OLAKOMU I OBRATNO

Novelistička ostavština Vladana Desnice 5

KRATKE NOVELE IZ OSTAVŠTINE

ZASLUŽENI ODMOR	41
ČOVJEČANSTVO	46
ISTINA O ADALBERTU	60
TETKA MELANIJA	65
NOĆ U SKROCIMA	75
DVA PRIJATELJA – HUMORESKA	85
APERITIV	101
POSJETA PJESNIKU	105
UPLAKANA ŽENICA	112
ONKEL	119
SVEJEDNAKO	128
NOBELOVAC	134

NAPOMENE	143
Vladan Bajčeta	
POGOVOR	173
TEKSTOLOŠKE NAPOMENE	201
VERZIJE TEKSTOVA	203
ZAHVALNOST	207
BELEŠKA O AUTORU	209

Vladan Desnica
ZASLUŽENI ODMOR

Za izdavača
Dijana Dereta

Lektura i korektura
Dijana Arsić

Likovno-grafička oprema
Marina Slavković

Prvo DERETINO izdanje

ISBN 978-86-6457-480-8

Tiraž
1000 primeraka

Beograd 2023.

Izdavač / Štampa / Plasman
DERETA doo
Vladimira Rolovića 94a, 11030 Beograd
tel./faks: 011/ 23 99 077; 23 99 078

www.dereta.rs

Knjižara DERETA
Knez Mihailova 46, tel.: 011/ 26 27 934, 30 33 503

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-32

821.163.41.09-32 Десница В.

ДЕСНИЦА, Владан, 1905–1967

Zasluženi odmor : kratke novele iz ostavštine / Vladan Desnica ; priredio i pogovor napisao Vladan Bajčeta ; predgovor Tonko Maroević. – 1. Deretino izd. – Beograd : Dereta, 2023 (Beograd : Dereta). – 211 str. : ilustr. ; 21 cm. – (Biblioteka Savremena srpska književnost / [Dereta])

Tiraž 1.000. – Ozbiljno naspram olakomu i obratno: str. 5–37. – Pogovor: str. 173–198. – Beleška o autoru: str. 209–[212]. – Bibliografija. str. 198–199

ISBN 978-86-6457-480-8

а) Десница, Владан (1905–1967) – Проза

COBISS.SR-ID 114894089